

na loting op de einddeliberatie in mei. Het reglement schrijft nl. een jaarlijkse "verversing" voor; bij de volgende editie van het festival worden die leeggekomen plaatsen ingenomen door Max Smith (NRC-Volkskrant) en Hanny Alkema (Nederland 3-T.V.)

In dit festival is het er de jury met haar keuze niet om te doen een doorsnede te tonen van een theatersituatie op een bepaald moment, noch wil dit festival een weerspiegeling zijn van wat zich binnen de diverse sectoren/genres (repertoire-theater, margetheater, vrije sektor enz) aan "betere" produkties aandient. Om voor uitverkiezing in het festival in aanmerking te komen, is het niet voldoende dat een stuk goed geschreven is, en goed geregisseerd en gespeeld wordt, zo zegt het juryrapport (uitgegeven als een speciale editie van het weekblad *De Tijd*). Dit verklaart b.v. dat — tot verbazing van de Blauwe Maandag Compagnie zelf — niet hun *Nachtwake* maar wel hun *Stuk van twee dagen* verkozen werd. *Nachtwake* was voor de jury, zo zegt voorzitter Tom Blokdijk, zo'n "gewone, goede voorstelling", terwijl *Een stuk van twee dagen* precies "iets meer dan dat" te bieden had. Hoe dat "iets meer dan dat" te

omschrijven valt, aan de hand van welke normen het te bepalen is, hangt natuurlijk volledig af van de individuele en subjektieve voorkeuren van de juryleden.

Men kan zich hierbij terecht de vraag stellen of het bijeenbrengen en ter stemming leggen van negen verschillende voorkeuren, niet onvermijdelijk tot compromissen leidt. Hoe groter een jury, hoe ondoorzichtiger haar motieven. Een veel kleinere groep zou zonder twijfel meer duidelijkheid en scherpte in haar keuze kunnen aanbrenge.

In haar verantwoording schrijft de jury: "De openheid om te luisteren was groot. De bereidheid om met andere ogen naar een voorstelling te kijken, die zelfs nog een keer te bezoeken en zich ten slotte te laten overtuigen was mogelijk nog groter dan vorig jaar". Hoewel tolerantie en openheid traditioneel gezien in het lijstje van de positieve eigenschappen thuishoren, is het toch te betwijfelen of "de bereidheid zich te laten overtuigen" in dit geval zo toegejuicht moet worden. Houdt dit niet meteen het risico in van "onderhandelen": als jij voor "mijn stuk" stemt, steun ik ook "het jouwe"? En is een dergelijk onderhande-

len op termijn niet de voorbode van "koopjes sluiten"? Kortom, zijn én het publiek én de theaterpolemieker niet beter gediend met een scherp geprofileerde keuze, waarbij voor- noch tegenstanders onverschillig kunnen blijven?

Wanneer we het juryrapport van deze tweede festivaleditie met dat van de eerste vergelijken, dan valt een zelfde tendens tot compromis op. Vorig jaar bevatte dit rapport voor elke voorstelling een meerderheids- én een minderheidsstandpunt. Ook al kon men toen betreuren dat de auteurs van deze deelrapporten niet vermeld werden, toch had deze werkwijze het voordeel dat een reële betrokkenheid (pro of contra) van de juryleden erin verwoord werd. Het huidige juryrapport bevat alleen een verantwoording van de keuze: per voorstelling wordt verklaard en gerechtvaardigd waarom ze genomineerd werd. Alles wordt hierdoor onvermijdelijk in positieve termen gesteld: een schijnbare objectiviteit die alle schakeringen tot één kleur herleid; van de reële en doorvoelde argumenten waarom iemand van een voorstelling houdt of niet, dringt helaas nog weinig door.

Sardou/Wilde/
Shaw —
Maatschappij
Discordia — Foto
Bert Nienhuis

